

ชื่อเรื่อง : รูปแบบการพัฒนาพฤติกรรมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
โดยกระบวนการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครู วิทยาลัยอาชีวศึกษาร้อยเอ็ด

ภูมิพัฒน์ แก้วมูล*
ปีที่วิจัย : พ.ศ. 2557

บทคัดย่อ

รูปการพัฒนาพฤติกรรมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยใช้กระบวนการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครู วิทยาลัยอาชีวศึกษาร้อยเอ็ดมีวัตถุประสงค์ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการพัฒนาพฤติกรรมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครู วิทยาลัยอาชีวศึกษาร้อยเอ็ด 2) เพื่อศึกษารูปแบบการพัฒนาพัฒนาพฤติกรรมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครู และ 3) เพื่อสร้างและประเมินรูปแบบการพัฒนาพฤติกรรมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครู วิทยาลัยอาชีวศึกษาร้อยเอ็ดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครู และบุคลากรทางการศึกษาที่ปฏิบัติหน้าที่สอนในวิทยาลัยอาชีวศึกษาร้อยเอ็ด ในปีการศึกษา 2557 จำนวน 76 คน ผู้วิจัยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง Krejcie & Morgan ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 63 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ประกอบด้วย 1) แบบสอบถาม 2) แบบสัมภาษณ์ 3) บันทึกการสนทนากลุ่ม และ 4) แบบประเมินความเหมาะสมความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบ สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ร้อยละ \bar{X} , S.D. และสถิติเชิงบรรยาย

ผลการวิจัย พบว่า

1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการในการพัฒนาความสามารถของครูในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน พบว่า ด้านทักษะการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยใช้กระบวนการในชั้นเรียนของครู วิทยาลัยอาชีวศึกษาร้อยเอ็ด มี 4 ด้าน ได้แก่ด้านความรู้ ความเข้าใจ ด้านทักษะการวิจัย ด้านการวัดการประเมินผล และด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการ พบว่า มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.25$) ส่วนด้านที่มีความต้องการในการพัฒนามากที่สุด คือ ด้านทักษะการวิจัย พบว่า มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.89$)

2. ผลการศึกษารูปแบบการพัฒนาพฤติกรรมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยใช้กระบวนการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน ของครู ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาต้นแบบ จำนวน 3 แห่ง พบว่า ครูและบุคลากรทางการศึกษาในวิทยาลัยต้นแบบมีขั้นตอนการพัฒนาครูออกเป็น 4 ขั้นตอน ได้แก่ การวางแผน การดำเนินการตามแผน การประเมิน และการปรับปรุงพัฒนา ส่วนรูปแบบการพัฒนาครู และบุคลากรที่ใช้มากที่สุด ได้แก่ การฝึกอบรม การพัฒนาด้วยตนเอง การนิเทศ และการสร้างแรงจูงใจ และการยกย่องเชิดชูเกียรติ

* *ปร.ด. (การศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น) รองผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาร้อยเอ็ด*

3. ผลการสร้างและการพัฒนารูปแบบการพัฒนาพฤติกรรมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยใช้กระบวนการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครู ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาร้อยเอ็ด รูปแบบการพัฒนาคูแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 เป็นขั้นตอนการพัฒนาคูมี 4 ขั้นตอน คือ การวางแผนงาน การดำเนินการพัฒนาบุคลากร การประเมินและพัฒนา การกำหนดมาตรฐานและการปรับปรุง และส่วนที่ 2 วิธีการพัฒนาคูมี 4 วิธีการที่สำคัญ ได้แก่ การฝึกอบรม การส่งครูไปศึกษาดูงาน การนิเทศและสร้างแรงจูงใจ และการประกาศยกย่องเชิดชูเกียรติ

4. ผลการประเมินรูปแบบการพัฒนาพฤติกรรมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยใช้กระบวนการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครู ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาร้อยเอ็ด ในด้านความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และประโยชน์ของรูปแบบของผู้เกี่ยวข้อง พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน ($\bar{X}=4.57$)

คำสำคัญ : รูปแบบการพัฒนาพฤติกรรม, การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ, กระบวนการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน, วิทยาลัยอาชีวศึกษาร้อยเอ็ด

Model Behavior Development in Child-Centered Learning Activity Management by the Process of Teachers' Classroom Research at Roi-Et Vocational College

Phumipat Kaewmool*

ABSTRACT

The purposes of this study were: 1) To study the current state and the needs of behavior development in child-centered learning activity management by the process of teachers' classroom research at Roi-Et Vocational College. 2) To study the format of behavior development in child-centered learning activity management by the process of teachers' classroom research. And 3) To build and evaluate the format of behavior development in child-centered learning activity management by the process of teachers' classroom research, Roi-Et Vocational College. The population and the samplings were 76 teachers and educational personnel who were teaching in Roi-Et Vocational College in the academic year 2014. The number of samplings was randomly selected by Krejcie & Morgan's table. The check list form and the five rating scale questionnaire, interview form, focus group record, and evaluation form of the appropriation, probability and benefit were used to collect data. The collected data were analyzed by means of percentage, standard deviation (S.D.), and narrative statistic.

The results of this study were as follows :

1. The overall image of current state of knowledge and understanding aspect, research skill aspect, measure and evaluation aspect, and action research aspect were at a fair level ($\bar{X}=3.25$). The overall image of teachers' needs was at the highest level ($\bar{X}=4.89$).

2. The teachers and the educational personnel of 3 format colleges had four steps of teacher development such as planning, following plan, evaluation and development. The best and most successful development format consisted of training, self development, supervision, motivation building, and praise.

3. The format of behavior development in child-centered learning activity management by the process of teachers' classroom research, Roi-Et Vocational College had 2 parts: 1) the 4 steps of teachers' development consisted of planning, personnel development, evaluation, and development. And 2) the 4 methods of teacher development consisted of training, visit study, supervision and motivation building, and competition for salary increase.

*Phumipat kaewmool, Ph.D. Deputy Director Roi-Et Vocational College

4. The appropriation, probability and the benefit of the behavior development format in child-centered learning activity management by the process of teachers' classroom research, Roi-Et Vocational College, were at the highest level ($\bar{x}=4.57$).

Keyword : Model Behavior Development, Child-Centered Learning Activity Management, Process of Teachers' Classroom Research, Roi-Et Vocational College

บทนำ

ตาม พรบ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมวด 4 แนวการจัดการศึกษา มาตรา 22 – 29 ได้กำหนดให้ครูต้องศึกษานักเรียนเป็นรายบุคคล วางแผนการจัดการเรียนรู้ ดำเนินการจัดการเรียนรู้ และประเมินผลการจัดการเรียนรู้โดยมีเป้าหมายที่คุณภาพนักเรียน และในมาตรา 30 ได้กำหนดให้ครูต้องดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง (พรบ.การศึกษาแห่งชาติ, 2542 : 7-8) การพัฒนาคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนจึงเป็นประเด็นที่สำคัญของการอภิปรายในทุกเวทีทางการศึกษาและต่างเห็นพ้องร่วมกันในการปฏิรูปการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ในด้านการจัดการเรียนการสอน โดยแนวการพัฒนาจะต้องเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ในทุกมิติอย่างเป็นองค์รวม อันจะทำให้ผู้เรียนเป็นผลผลิตของการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ สามารถปรับตัวให้เท่าทันและตอบสนองต่อสิ่งท้าทายในอนาคตได้อย่างถูกต้อง และเหมาะสมตามแนวความคิดใหม่นี้ สถานศึกษาจึงเป็นแหล่งเรียนรู้ที่มีภาระความรับผิดชอบผลักดันพัฒนาคุณภาพการศึกษานับพื้นฐานของความหลากหลาย และความแตกต่างของแต่ละบุคคล ตลอดจนสร้างกลไกขับเคลื่อนการพัฒนาไปข้างหน้าอย่างต่อเนื่อง (สำนักงานทดสอบทางการศึกษา กรมวิชาการ, 2554) จาก พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 มาตรา 24 และมาตรา 30 กำหนดให้ครูผู้สอนใช้กระบวนการวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษา โดยให้สถานศึกษาพัฒนา ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัย เพื่อพัฒนาการเรียนรู้อย่างเหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา และกำหนดให้มีการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับนักเรียนในชั้นเรียน ผู้สอนจะต้องใช้เทคนิควิธีการ ตลอดจนใช้ สื่อการสอนได้อย่างหลากหลาย และจัดให้สอดคล้องกับความถนัดและความสนใจของผู้เรียน ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง (สมบัติ บุญประคม, 2545 : 35) อีกทั้งการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียนของครูเป็นเรื่องที่สำคัญและจำเป็นที่ครูต้องศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม และต้องลงมือดำเนินการเพื่อที่จะนำความรู้ และผลการศึกษาที่ได้ไปกำหนดแผน แนวทาง และวิธีการในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นให้สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนโดยทำไปพร้อม ๆ กันกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามปกติ ด้วยกระบวนการที่เรียบง่าย และเชื่อถือได้ และนำผลการวิจัยที่ได้มาใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน และตัวครูเองจะได้รับการพัฒนาให้เกิดความรู้และทักษะในด้านการวิจัยในชั้นเรียนมีผลงานทางวิชาการเป็นของตนเองในระดับของโรงเรียนหรืองานวิจัยของผู้เรียน ตัวบ่งชี้ที่ 5.1-5.2 ที่มีผลการประเมินอยู่ในระดับดีมากทุกตัวบ่งชี้ แต่ในตัวบ่งชี้ที่ 5.1 การบริหารจัดการ โครงการ สิ่งประดิษฐ์ งานสร้างสรรค์ หรืองานวิจัยของผู้เรียน 5.2 คุณภาพการบริหารจัดการ โครงการ สิ่งประดิษฐ์ งานสร้างสรรค์ หรืองานวิจัยของผู้เรียน วิทยาลัยไม่มีผลการพัฒนาที่เป็นเลิศ (ครุรักษ์ ภิรมย์รักษ์, 2553 : 4)

ตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษากายใน สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2555 ได้กำหนดมาตรฐานไว้ 7 มาตรฐาน 35 ตัวบ่งชี้ ให้วิทยาลัยในสังกัดได้ดำเนินการ และในปี 2555 วิทยาลัยอาชีวศึกษาร้อยเอ็ด ได้ดำเนินการและประเมินคุณภาพภายในด้วยตนเอง พบว่าสามารถดำเนินการได้ในระดับดีมาก จำนวน 7 มาตรฐาน 30 ตัวบ่งชี้ และสามารถดำเนินการ ได้ระดับดี ในมาตรฐานที่ 1,3 และ 7 จำนวน 3 ตัวบ่งชี้ และสามารถดำเนินการได้ ระดับต้องปรับปรุงเร่งด่วน ในมาตรฐานที่ 1 ตัวบ่งชี้ที่ 1.4 ผลการทดสอบระดับชาติขึ้นไป และ ตัวบ่งชี้ที่ 1.5 ผลการทดสอบระดับชาติขึ้นไปในกลุ่มวิชาภาษาอังกฤษ (รายงานการประเมินตนเอง วิทยาลัยอาชีวศึกษาร้อยเอ็ด, 2555 : 7-120)

จากผลการประเมินในมาตรฐานที่ 2 ด้านหลักสูตรและการจัดการสอนอาชีวศึกษา ตัวบ่งชี้ 2.1-2.5 มาตรฐานที่ 3 การบริหารจัดการอาชีวศึกษา ตัวบ่งชี้ที่ 3.1-3.10 โดยเฉพาะตัวบ่งชี้ที่ 3.10 การพัฒนาครู และบุคลากรทางการศึกษาให้มีทักษะการจัดการเรียนรู้ตาม พรบ.การศึกษาแห่งชาติ ในหมวด 4 การจัดการเรียนรู้ มาตรา 22-29 การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และ 30 การวิจัยในชั้นเรียน ซึ่งเป็นตัวบ่งชี้ที่จะส่งผลกระทบต่อมาตรฐานที่ 5 ด้านนวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ งานสร้างสรรค์ เผยแพร่จนเป็นที่ยอมรับ และ มาตรฐานที่ 1 ตัวบ่งชี้ที่ 1.4 ผลการทดสอบระดับชาติขึ้นไป และ ตัวบ่งชี้ที่ 1.5 ผลการทดสอบระดับชาติขึ้นไปในกลุ่มวิชาภาษาอังกฤษ ซึ่งนักเรียนมีผลการประเมินอยู่ในระดับต้องปรับปรุงอย่างเร่งด่วน

จากผลการประเมินภายในในตัวบ่งชี้ที่ 1.4 และ 1.5 นักเรียนมีคุณภาพในระดับที่ต้องปรับปรุงอย่างเร่งด่วน และ ตัวบ่งชี้ที่ 5.1 และ 5.2 การดำเนินการและคุณภาพการบริหารจัดการ โครงการ สิ่งประดิษฐ์ งานสร้างสรรค์ หรืองานวิจัยของผู้เรียน ที่นักเรียนยังไม่มีผลงานที่เป็นเลิศ ที่เกิดจากการจัดการเรียนรู้ของครู ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาวิจัย เรื่อง รูปแบบการพัฒนาพฤติกรรมกรรมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครู วิทยาลัยอาชีวศึกษาร้อยเอ็ด

วัตถุประสงค์

1. ศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการพัฒนาพฤติกรรมกรรมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครู วิทยาลัยอาชีวศึกษาร้อยเอ็ด
2. เพื่อศึกษารูปแบบการพัฒนาพัฒนาพฤติกรรมกรรมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครู
3. เพื่อสร้างและประเมินรูปแบบการพัฒนาพัฒนาพฤติกรรมกรรมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครู วิทยาลัยอาชีวศึกษาร้อยเอ็ด

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา ประกอบด้วย รูปแบบการพัฒนา และการนำรูปแบบไปใช้ แบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอน ได้แก่ การวางแผน(Plan) การดำเนินการ (Doing) การประเมินและการปรับปรุง (Check) และการกำหนดมาตรฐานและพัฒนา (Action)
2. ขอบเขตด้านประชากร ครูและบุคลากรที่จัดการเรียนการสอน ในปีการศึกษา 2557 จำนวน 76 คน
3. ขอบเขตด้านพื้นที่ วิทยาลัยอาชีวศึกษาร้อยเอ็ด

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาครูให้มีทักษะในการจัดการเรียนรู้เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา
2. สถานศึกษานำผลการศึกษาวิจัยไปใช้ในการวิจัยพัฒนา (Research Action) เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาในวิทยาลัยอาชีวศึกษาร้อยเอ็ด

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ครู และบุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่การสอนในวิทยาลัยอาชีวศึกษาร้อยเอ็ด ปีการศึกษา 2557 จำนวน 76 คน

กลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดโดยใช้ตาราง Krejcie & Morgan ระดับความเชื่อมั่น 0.05 ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 63 คน ผู้วิจัยสุ่มคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการหลายขั้นตอน มีเครื่องมือที่ใช้ ประกอบด้วย แบบสอบถามสภาพปัจจุบันและความต้องการ แบบสัมภาษณ์ และแบบประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบ ผู้วิจัยมีวิธีการสร้างและพัฒนาเครื่องมือ ดังนี้

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง กำหนดขอบเขตเนื้อหา จุดมุ่งหมายในการสร้าง และข้อมูลที่ต้องการ สถิติที่ต้องใช้

2. ร่างแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และ แบบประเมินรูปแบบ

3. นำแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และ แบบประเมินรูปแบบที่สร้างขึ้นเสนอผู้ทรงคุณวุฒิที่จบปริญญาเอกทางด้านบริหารการศึกษา ด้านการวัด การประเมินผลการศึกษา และเป็นครูหรือบุคลากรทางการศึกษาในสังกัด อาชีวศึกษา จำนวน 3 คน ตรวจสอบเพื่อรับฟังข้อคิดเห็นและนำมาปรับปรุง และจัดพิมพ์ฉบับสมบูรณ์ไว้ใช้

ในส่วนของแบบสอบถาม และแบบประเมินรูปแบบเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มีตัวเลือก 5 ตัวเลือก 5, 4, 3, 2 และ 1 เป็นสภาพการดำเนินการ หรือ/และความสำเร็จในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในระดับ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ตามลำดับ เมื่อสร้างเสร็จผู้วิจัยได้นำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบประเมินอีก 1 ครั้งเพื่อหาคุณภาพก่อนนำไปใช้จริงด้วยค่า IOC เครื่องมือมีคุณภาพระหว่าง 0.67-1.0

4. แบบสอบถามความคิดเห็น ผู้วิจัยได้นำไปทดลองก่อนใช้จริงกับครูและบุคลากรทางการศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษามหาสารคาม จำนวน 30 คน และนำข้อมูลมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นได้ 0.97 ผู้วิจัยได้นำเครื่องมือมาพิมพ์ฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้จริง แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐาน ตอนที่ 2 สภาพปัจจุบัน และความต้องการพัฒนาพฤติกรรมกรรมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน แบบสอบถามเป็นแบบ Rating Scale 5 ระดับ มีคุณภาพก่อนนำไปใช้ 0.67 และมีความเชื่อมั่น 0.98 และตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

วิธีดำเนินการวิจัย

1. การศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการ ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้
 - 1.1 บันทึกขออนุญาตศึกษาวิจัยต่อผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาร้อยเอ็ด
 - 1.2 นำหนังสือขออนุญาตไปประสานงานกับหัวหน้าแผนกวิชาเพื่อดำเนินการศึกษาวิจัยโดยใช้แบบสอบถาม ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเอง
 - 1.3 นำแบบสอบถามที่ได้มาจัดกระทำข้อมูลและวิเคราะห์ทางสถิติ

2. ศึกษารูปแบบการพัฒนาพัฒนา ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้
 - 2.1 ขอบหนังสือจากวิทยาลัยอาชีวศึกษาร้อยเอ็ดถึงผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาต้นแบบ 3 แห่ง เพื่อขออนุญาตศึกษารูปแบบการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา
 - 2.2 ผู้วิจัยนำหนังสือขออนุญาตไปประสานงานกับผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาต้นแบบ ด้วยตนเอง แจ้งความประสงค์และนัดหมายการจัดเก็บข้อมูล
 - 2.3 ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์ จัดสนทนากลุ่มเพื่อศึกษารูปแบบการพัฒนา
 - 2.4 ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์เชิงคุณภาพและนำเสนอเป็นรูปความเรียงเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาเสนอผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาร้อยเอ็ด เพื่อพิจารณานำไปใช้ในการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาต่อไป
3. การสร้างและประเมินรูปแบบ ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้
 - 3.1 ผู้วิจัยขอหนังสือเรียนเชิญผู้ทรงคุณวุฒิจากวิทยาลัยอาชีวศึกษาร้อยเอ็ด
 - 3.2 ผู้วิจัยนำหนังสือเชิญประสานงานผู้ทรงคุณวุฒิด้วยตนเอง จำนวน 25 ท่านเพื่อประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และประโยชน์ของรูปแบบ
 - 3.3 ผู้วิจัยนำแบบประเมินที่ได้มาสรุปและจัดทำรายงานการวิจัยเสนอผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาร้อยเอ็ด

ผลการวิจัย

1. การศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการพัฒนาพฤติกรรมจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน วิทยาลัยอาชีวศึกษาร้อยเอ็ด พบว่า ด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ พบว่า สภาพปัจจุบันโดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.25$) ส่วนความต้องการพัฒนา โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.89$)
2. การศึกษารูปแบบการพัฒนาพฤติกรรมจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน พบว่า มี 2 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 คือวิทยาลัยอาชีวศึกษาต้นแบบ มีการวางแผนการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ออกเป็น 4 ขั้นตอน ได้แก่ การวางแผน(Plan) การดำเนินการ (Doing) การประเมินและ การปรับปรุง (Check) และ การกำหนดมาตรฐานและพัฒนา (Action) ส่วนที่ 2 คือวิธีการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา มีหลายวิธีการ แต่ที่ใช้มากที่สุดมี 4 วิธี ได้แก่ การฝึกอบรม การนิเทศและจูงใจ การศึกษาด้วยตนเอง และการส่งเสริมให้ได้รับความก้าวหน้า
3. การสร้างรูปแบบการพัฒนาพฤติกรรมจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนของครูและบุคลากรทางการศึกษาในวิทยาลัยอาชีวศึกษาร้อยเอ็ด พบว่า มี 2 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 คือขั้นตอนการพัฒนาครูแบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอน ประกอบด้วย การวางแผน การดำเนินการตามแผน การประเมิน และการปรับปรุงพัฒนา การกำหนดมาตรฐานและการพัฒนา ส่วนที่ 2 คือ วิธีการพัฒนาครู มี 4 วิธีการ ได้แก่ การฝึกอบรม การนิเทศและสร้างแรงจูงใจ การประกวดและยกย่องเชิดชูเกียรติและการส่งเสริมให้ได้รับความก้าวหน้า
4. ผลการประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และ ประโยชน์ของรูปแบบ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.65$) เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อยได้แก่ ความเป็นไปได้ ประโยชน์ และความเหมาะสม ($\bar{X}=4.89$), ($\bar{X}=4.62$), และ ($\bar{X}=4.35$),

อภิปรายผล

1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการ พบว่า โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง และระดับมากที่สุด ตามลำดับ ($\bar{X}=3.25$) และ ($\bar{X}=4.89$) ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากครูยังขาดทักษะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน ซึ่งสอดคล้องกับรายงานการประเมินตนเองของวิทยาลัยอาชีวศึกษาร้อยเอ็ด (2546) พบว่าครูยังขาดนวัตกรรม งานวิจัยที่โดดเด่น เพื่อใช้เป็นต้นแบบในการพัฒนางาน และนักเรียนยังมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามตัวชี้วัดที่ 1.4 และ 1.5 ในระดับต้องปรับปรุงอย่างเร่งด่วน และ นลินี วารี. (2545). ความต้องการการพัฒนาสมรรถภาพการวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอน พบว่า ครูขาดทักษะในการวิจัยเชิงปฏิบัติการ และการดำเนินการวิจัย บุญยาพร เณลิมพลอย. (2544). ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ผลของการวิจัยในชั้นเรียนที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของครูระดับประถมศึกษา. พบว่า ครูที่จัดการเรียนการสอนควบคู่กับการวิจัยจะส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

2. ผลการศึกษารูปแบบการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนของครู ในโรงเรียนต้นแบบ พบว่า มี 2 ส่วน ประกอบด้วย ส่วนที่ 1. ขั้นตอนการพัฒนา แบ่งเป็น 4 ขั้นตอน ได้แก่ การวางแผน การดำเนินการตามแผน การประเมิน และการปรับปรุง การกำหนดมาตรฐานและพัฒนา ซึ่งสอดคล้องกับกระบวนการบริหารเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของ สมศ. และ ส่วนที่ 2 วิธีการพัฒนา มี 4 วิธีที่ ได้แก่ การฝึกอบรม การนิเทศและการสร้างแรงจูงใจ การพัฒนาด้วยตนเอง และการยกย่องเชิดชูเกียรติและส่งเสริมให้มีความก้าวหน้าในวิชาชีพ ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่เน้นการพัฒนาการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องสอดคล้องกับ พิชิต ฤทธิ์จรรย. (2544). ได้นำเสนอการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อิงปฏิบัติการวิจัยในชั้นเรียน. พบว่า ครูควรมีการวางแผน การดำเนินการศึกษาวิจัย การประเมิน และการปรับปรุง มนูญ ไชยทองศรี. (2544). ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง ความต้องการพัฒนาตนเองของบุคลากรในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสุพรรณบุรี. พบว่า ครูมีความต้องการพัฒนาตนเองด้วยวิธีการฝึกอบรม การศึกษาดูงาน และ กานิตเทศภายใน และเสถียร เทียงธรรม. (2542). ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การนิเทศภายในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอุดรธานี. พบว่า ผู้บริหารควรมีปฏิทินการนิเทศ ดำเนินการนิเทศ ประเมิน และปรับปรุงพัฒนา

3. ผลการสร้างและประเมินรูปแบบ พบว่า รูปแบบที่สร้างขึ้นสอดคล้องกับรูปแบบการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนต้นแบบ ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 การบริหาร มี 4 ขั้นตอน ได้แก่ การวางแผน การดำเนินการตามแผน การประเมินและปรับปรุง การกำหนดมาตรฐานและพัฒนา สุภาภรณ์ มั่นเกตุวิทย์. (2545). ได้ศึกษาตัวอย่างการวิจัยในชั้นเรียนประสบการณ์ของครูต้นแบบ. พบว่า ครูมีการศึกษาปัญหา การดำเนินการแก้ปัญหา การประเมิน และการกำหนดมาตรฐานและปรับปรุง และ สมคิด บางโม. (2544). ได้นำเสนอ การฝึกอบรมและการประชุม ได้เสนอไว้หลายวิธีการ ได้แก่ การฝึกอบรม การศึกษาดูงาน การนิเทศ การฝึกอบรมด้วยตนเองและจากการประเมินความเหมาะสมความเป็นไปได้ของรูปแบบโดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.57$)

ข้อเสนอแนะ

มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ ครูและผู้บริหารควรมีการศึกษาแนวทางการใช้รูปแบบขั้นตอนการดำเนินการ และมีการประเมินผลสำเร็จและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง
2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป ครูและผู้บริหารควรมีการนำรูปแบบที่สร้างขึ้นไปทดลองใช้โดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติ การและมีการปรับปรุงเพื่อยกระดับคุณภาพครู คุณภาพนักเรียนให้มีประสิทธิภาพต่อไป

บรรณานุกรม

- กอบกุล จงกลณี. 2545. **แนวทางการพัฒนาการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน**. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- เข็มทอง แสงวง. 2544. **ความต้องการและปัญหาการพัฒนาบุคลากรของข้าราชการครู สังกัดสำนักงาน
การประถมศึกษาอำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด**. รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญา
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
มหาสารคาม.
- ชาญชัย อาจิมสมาจาร. 2540. **ความเป็นเลิศในการบริหาร**. กรุงเทพฯ : น้ำฝน.
- ชูศรี วงศ์รัตน์ และคณะ. 2544. **การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้**. กรุงเทพฯ : ทิพย์พับบลิเคชั่น.
- ทนน พูลเพิ่ม. 2547. **การพัฒนาบุคลากรด้านการวิจัยในชั้นเรียนโรงเรียนบ้านโนนสมบูรณ์ อำเภอ
ลำโรง จังหวัดอุบลราชธานี**. รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาการ
บริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ทองใส เพชรรินทร์. 2547. **การพัฒนาครูด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน โรงเรียนบ้านทาม
อำเภอกันทรารมย์ จังหวัดศรีสะเกษ**. รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญามหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ทัศนยา แคมมณี. 2547. **การวิจัยและพัฒนารูปแบบการปฏิรูปการเรียนรู้ทั้งโรงเรียน**. กรุงเทพฯ : คณะ
ครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. 2545. **รูปแบบการเรียนการสอน: ทางเลือกที่หลากหลาย**. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- _____. 2548. **ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อจัดกระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ.
พิมพ์ครั้งที่ 4** กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธีระ รุญเจริญ. 2545. **การบริหารโรงเรียนยุคปฏิรูปการศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : แอล.ที. เพลส.
- นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์. 2537. **หลักการบริหารการศึกษา**. กรุงเทพฯ : บพิตร.
- นลินี วารี. 2545. **ความต้องการการพัฒนาสมรรถภาพการวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนในโรงเรียน
ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์**. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- บุญชม ศรีสะอาด. 2543. **การวิจัยเบื้องต้น**. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.

- บุญยาพร เกลิมพลอย. 2544. ผลของการวิจัยในชั้นเรียนที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของครูระดับประถมศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประกอบ มณีโรจน์. 2544. **เรียนรู้สู่การปฏิบัติการวิจัยในโรงเรียน**. กรุงเทพฯ : จรัญสนิทวงศ์.
- ประวิต เอราวรรณ์. 2545. **การวิจัยปฏิบัติการการเรียนรู้ของครูและการสร้างพลังร่วมในโรงเรียน**. กรุงเทพฯ : ดอกหญ้าวิชาการ.
- พิชิต ฤทธิ์จรูญ. 2544. **การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ปฏิบัติการวิจัยในชั้นเรียน**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ม.ป.ท.
- มนสิข สิริสมบุรณ์. 2546. **การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการวิจัยในชั้นเรียน**. วิทยานิพนธ์ ค.ด. (หลักสูตรและการสอน) ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ยาใจ พงษ์บริบูรณ์. 2537. **การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ใน เอกสารประกอบการสัมมนาเชิงปฏิบัติการรูปแบบการสอนเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน**. หน้า 3-6. ขอนแก่น : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- รับรองมาตรฐาน,สำนักงาน. 2553. **มาตรฐานอาชีวศึกษา**. <http://www.google.co.th/url?url=http://www.uvc.ac.th/assessment/doc/ganpamearn2555.pdf>. สืบค้นเมื่อ 12 ก.ค. 2557.
- เรวดี อาษานาม. 2547 **การพัฒนาแบบการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ**. มหาสารคาม : โครงการส่งเสริมและพัฒนาวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ลัดดา ศิลาน้อย. 2545. **การพัฒนาแบบการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในวิชาสังคมศึกษาสำหรับครูประถมศึกษา2**. ขอนแก่น : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ลัดดา กองคำ. 2541. **การศึกษาสภาพการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดขอนแก่น**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- วรรณวิไล พันธุ์สีดา. 2543. **12 ก้าวปฏิบัติการวิจัยในชั้นเรียนขั้นพื้นฐาน**. กรุงเทพฯ : กิจเจริญ.
- วิชาการ, กรม. 2543. **การจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัย**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- วิญญู เมืองนาค. 2546 **ปัจจัยที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในโรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์ ดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมคิด บางโม. 2544. **เทคนิคการฝึกอบรมและการประชุม**. กรุงเทพฯ : วิทยพัฒน์.
- ศึกษานิเทศก์, กระทรวง. 2544. **รายงานการวิจัย เรื่อง การศึกษาสภาพความต้องการในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนสังกัด กองการศึกษาสงเคราะห์**. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- อาชีวศึกษาร้อยเอ็ด, วิทยาลัย. 2555. **รายงานการประเมินตนเอง**. ฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ งานประกันคุณภาพการศึกษา, วิทยาลัยอาชีวศึกษาร้อยเอ็ด สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.